

Eindelijk zij het door ondergeteekenden vergoed bescheiden aan te merken dat de, door middel der drukpers bevorderde belangstelling en kennis der stedelijke huishouding een hoofvereischte is in den toekomstigen mede-regent. Zullen die begrotingen en rekeningen zooveel doenlijk aan de inzage van het algemeen onthouden blijven, zullen zij in tijds geene wenken en raadgevingen uitlokken, die den raad te stade zoude kunnen komen. — U Edel Achtbaren, kunnen het niet ontveinzen, dat de kiezers zich verastoken zien van de gelegenheid, om eene eventuele vacature met naauwgezetheid, met de overtuiging, dat de candidaat de stedelijke belangen deelnemend heeft gade geslagen, te vervullen.

Maar dat bovendien de publiciteit van begroting en rekening eene wenschelijke zaak is voor den bewindvoerende en aftredende regent, bewijst het loffelijk voorbeeld van wijlen den staatsraad-burgemeester jhr. H. M. A. J. van Asch van Wijck, die zijne in 1843 uitgegeven levensschets van den burgemeester Henrick Moreelse, 290 met andere aantekeningen, als met extracten, betrekkelijk den toestand der stedelijke financiën van 1827—1839, heeft verrijkt.

De ondergeteekenden besluiten met de streelende verwachting, dat de Raad hun verzoek in ernstige overweging zal nemen, en door inwijding van hetzelfde het bewijs leveren, dat de huishouding der stad Utrecht als gemeene zaak wordt betracht, die slechts door het eendrachtig streven van regering en burgerij kan bloeien.

Utrecht, januarij 1847. Hetwelk doende, enz. Dit verzoekschrift is ondergeteekend door de heeren mr. J. Ackersdyk, jhr. mr. A. M. C. van Asch van Wijck, mr. A. G. J. baron Taets van Amerongen, jhr. G. J. Beeldsnijder van Poshol en Vrije Neuse, mr. W. E. Boer, jhr. H. W. Bosch van Drakestein van Oud-Amelswaard, mr. P. A. Broers, A. J. van Hoeij Schilthouwer, mr. M. de Kock, J. A. Meelboom, A. J. Nieuwenhuis, mr. N. F. van Nooten, M. G. van der Pant, H. J. Rose, dr. A. S. Rueb, mr. C. L. Schüller tot Peursdon, J. D. C. Suermondt, mr. G. W. Vrede en dr. P. H. J. Wellenbergh.

Eene tweede exemplaar van gelijken inhoud als het bovenstaande is ondertekend door de heeren mr. J. I. D. Nepveu, mr. J. Hofa Sibama en anderen, en zal eerstdaags worden ingediend.

Utrecht, 25 febr. Uit een tabellarisch overzicht van de werkzaamheden van den Hoogen Raad der Nederlanden, gedurende het jaar, beginnende met 10 september 1845 en eindigende ultimo augustus 1846, blijkt, dat in criminele zaken, van de 300, 111 regterlijke uitspraken vernietigd, 179 in cassatie verworpen en 10 in het hooger beroep niet-ontvankelijk verklaard zijn; van de 191 beroepen, van veroordeelden, zijn er 143 verworpen of niet-ontvankelijk verklaard, slechts 48 zijn gegrond bevonden; van de 234 openbaar ministerie requiranten, 30 verworpen of niet-ontvankelijk verklaard; van de 31 voorzieningen in belasting-zaken zijn er 16 gegrond bevonden, 15 verworpen of niet-ontvankelijk verklaard; van de 4 voorzieningen in het belang der wet zijn er 3 gegrond bevonden, 1 verworpen.

Van de 215 arresten der hoven zijn er 62 vernietigd, 147 waarvan de veroordeelden requiranten van cassatie waren, 23; van de 40, waarvan het openbaar ministerie requirant van cassatie was, 23; van de 27, in belastingzaken, 15; 1 in het belang der wet.

Van de 60 vonnissen der arrondissements-regtbanken zijn er 34 vernietigd; van de 30, waarvan de veroordeelden requiranten van cassatie waren, 17; van de 34, waarvan het openbaar ministerie requirant van cassatie was, 15; van de 4, in belastingzaken, 1; van de 2, in het belang der wet, 1.

Van de 25 vonnissen van kanton-geregten zijn er 15 vernietigd; van de 14, waarvan de veroordeelden requiranten van cassatie waren, 8; van de 10, waarvan het openbaar ministerie requirant was, 6; 1 is er in het belang der wet vernietigd.

In burgerlijke zaken zijn 11 van de 47 regterlijke uitspraken vernietigd; in 34 is de cassatie verworpen; in 2 is het hooger beroep niet-ontvankelijk verklaard.

Van de 34 arresten der hoven zijn er 10 vernietigd; van de 13 vonnissen der arrondissements-regtbanken is er 1 vernietigd.

In criminele zaken zijn 7 arresten van het gerechtshof in Suriname gearresteerd.

In eerste aanleg zijn 2 arresten geprononceerd. Bij de hoven der burgerlijke zaken zijn twee in het hooger beroep vernietigd.

In de eerste helfte van het jaar 1847, zijnde er in dit jaar 36 meer behandeld. Ook is dit het geval met de requiranten, houdende verzoek om gratie, leverende dit een verschil op van 285.

Het aantal voorzieningen in burgerlijke zaken is 10 minder.

Requesten houdende verzoek om dispensatie van wettelijke bepalingen, 28 minder; dat om *venia aetatis* 4 minder; dat om brieven van wettiging, 4 minder; dat om dispensatie van betaling lever, geen verschil op; dat om dispensatie te procederen 3 minder; dat van de 12 minder.

De afwijking van het fonds ter aanmoediging en ondersteuning van de gewapende dienst in de Nederlanden heeft, als naar gewoonte, eene circulaire aan de onderaardens districts-commissarissen in ons vaderland afgekonden, ten einde dezelve uit te noodigen in dezelver arrondissementen in tijds bepaald maatregelen te nemen, om de jaarlijkse collectie ten behoeve van het fonds wel te doen slagen.

Het is wederom uit het laatste jaarlijksche verslag gebleken, hoe dringend het is, bij voortdaring de enige bijdragen der ingezetenen behoeft, indien hetzelve op den duur al hare doelgerigtheid, zoo van

het primitieve fonds, als die uit den strijd met België zal blijven onderstaan, daar het kapitaal deser instelling, niettegenstaande de menigvaldige beperkingen, welke in het opnemen der deelgeregtigen bereids zijn daargesteld, door gestadigen verkoop van hetzelfde en de belangrijke opofferingen, die het fonds heeft ondergaan, belangrijk is verminderd.

Mengselwerk.

Varia.

's Gravenhage, — februari.

DE WAARHEID ONTREFT HET GEBEURDE IN GALLICIE. Onder genoemden titel, is er te Parijs een verhaal uitgekomen van die bedrijven, welke onlangs de beschaafde wereld deden gruwen. Dit verhaal, geschreven door een ooggetuige, is opgemaakt volgens authentieke documenten. Behalve eene uiteenzetting der misdrijven van de Oostenrijksche politiek, bebelast het eene beoordeeling der maatregelen, welke die politiek te baat neemt, om den grondeigendom in de Slavonische landen te desorganiseren. Dit is een nieuw gezichtspunt, hetwelk opmerking verdient. Welligt kom ik terug op dit belangrijk geschrift; voor het oogenblik bepaal ik mij bij het aan ons publiek bekend te maken. De brochure is getiteld: *La vérité sur les événements de Gallicie*, en gedrukt bij MAULDE et REBOU, rue Baillet, 9.

Er is tegenwoordig in Frankrijk sprake van de invoering van een concours tot toelating van attachés aan het departement van buitenlandsche zaken. De heer DE LA SARRAZ, die, gelijk men weet, reeds bijna twee jaren geleden aan de Kamer beloofde, dat onze attachés voortaan aan examina souden worden onderworpen, informeerde zich dezer dagen, bij een der leden van de Fransche diplomatie — meen ik — of in Frankrijk grondige kennis van het latijn zou worden gevorderd? hij, voor zich, achtte zulks onnoodig; vermits de nu en dan voorkomende latijnsche woorden, met behulp der Fransche taal zeer ligt te verklaren waren. Ik heb nooit iets aan het latijn gedaan, voegde hij er bij; maar onlangs een roman van PAUL DE KOCK lezende, ontmoette ik eene latijnsche phrase, waarvan ik slechts één woord niet ontfijferen kon, namelijk het woord *gaudet*. — *Gaudet*, antwoordde de Franschman, *signifie se réjouit*. — *Eh, bien, hernaam sieur JAMES, voici la phrase latine: NUMERO DEUS IMPARE GAUDET.* Et en voilà la traduction: NUMERO DEUX SE REJOUIT D'ÊTRE IMPAIR.

Toen onze dagbladen dezer dagen mededeelden, dat Z. M. aan den heer TRAYERS (voor wien, gelijk men weet, de minister van buitenlandsche zaken; eenige maanden geleden, eenen nieuwen diplomatischen post dien van minister-resident bij den groothertog van Baden, — die te Karlsruhe resideert, — en consul-generaal te Mannheim, had uitgevonden) vergunning verleend had tot het aannemen en dragen der versierselen van Kommandeur der Danebrog-orde, hem door den koning van Denemarken geschonken, — toen vroeg menigen: waarom valt die Deensche decoratie den heer TRAYERS om den hals? — Ook ik wenschte de oplossing van dit raadsel te hebben. Na gevraagde informatie vernam ik uit goede bron, dat de heer TRAYERS, tijdens zijn verblijf te Athene, als zaakgelastigde en consul-generaal der Nederlanden, tijd genoeg had over gehad om er tevens het consulaat van Denemarken bij waar te nemen. Daar dit geschiedde zonder bezoldiging, zoo is hij des wege thans beloond door het Kommandeurschap der Danebrog-orde. Moge nu de Bijbel zeggen, dat men geen twee heeren levens dienen kan. — het Nederlandsch departement van buitenlandsche zaken meent daarvan geene nootie; en gelijk het onlangs oordeelde, dat de Oostenrijksche consul-generaal te Athene tevens zeer goed consul van Nederland zijn kon, zoo vond het reeds vroeger, dat de Nederlandsche diplomatische en consulaire agent er de Deensche belangen zeer goed bij kon behartigen.

Het is nu toch gebleven van de zeldzame wijze, waarop de minister van buitenlandsche zaken de behartiging onzer nationale belangen in Griekenland beschouwt, — zoo wij hier niet verzuimen de hoop uit te drukken, dat, ter gelegenheid van de behandeling der begroting van voormeld departement, de Kamer niet vergeten zal den heer DE LA SARRAZ te vragen wat het beduidde: eerst eenen raad van legatie, mr. ROEST VAN LIMBURG, tot zaakgelastigde en consul-generaal te Athene te doen benoemen, en toen deze voor die benoeming bedankte (welligt omdat hij geene *sinecure*, ten koste des lands begoorde) de waarneming der Nederlandsche belangen dood eenvoudig aan den Oostenrijkschen consul-generaal op te dragen?

Velen hebben die handelwijze toegeschreven aan een *arrière pensée*, uit personen wrok tegen den heer ROEST VAN LIMBURG ontstaan. Anderen beweren, dat getelde heer zich, als tijdelijke zaakgelastigde te Weenen, de regten en belangen van een paar onzer Oostenrijk bezoevende landgenooten energieker had aangefrokken dan den heer DE LA SARRAZ welkom was. Wat daarvan zij, of schijnt hier niet alleen een onrecht gepiepsd te worden, den heer ROEST VAN LIMBURG, maar ook, eene digtvaardige, 's lands gelden of 's lands belangen te zijn omgesprongen.

Met 's lands gelden; want, behoeften wij geenen zaakgelastigde of consul-generaal te Athene, — waarom dan den heer ROEST VAN LIMBURG daartoe benoemd?

Met 's lands belangen; want, behoeften wij eenen diplomatischen en consulaire agent te Athene, — waarom dan, toen de heer ROEST VAN LIMBURG bedankt had, geen anderen benoemd?

Mij dankt, noch 's lands belangen, noch 's lands gelden mogen, door wien ook, hetzij aan persoonlijken wrok hetzij aan bijzondere vriendschap, worden ondergeschikt gemaakt.

Daarbij vordert de goede staatsdienst, dat 's lands ambtenaren niet afhankelijk worden gelaten van ministeriële willekeur. Al minder en minder zou men afzoo mannen van karakter en kunde voor de staatsdienst vinden. En dezelve uitsluitend aan gedropen of gepensioneerde militairen op te dragen, komt ook niet raadzaam voor.

De beloften der koningen, zeide onlangs PUNCH, worden, ten gevolge der eindeloze uitstelling van de zelve volvoering, zoo veelvuldig, dat het woord wordt een Boek aan te leggen ter aantekening der zelve, opdat onze nakomelingschap wete, wat reeds beloofd is, en wat nog verder kan beloofd worden. Daarop vangt hij eene lange rubriek aan, onder den titel van HET NOEM DER BELOFTEN. In hetzelfde wordt natuurlijk ook gewaagd van de steeds bij vernieuwing beloofde en onvermoed verwachte Pruisische constitutie. — Intusschen schijnt het goede Duitschland nu toch eenigzins minder staat te gaan maken op eerlange verweening der steeds herhaalde aankondiging. Althans in de Augsburg *Allgemeine Zeitung* van den 28sten januari, leest men: *De Allgemeine Preussische Staats-Zeitung* van den 25sten ligt voor ons. De Berlijnsche constitutie-profielen zijn wederom (voor de hoeveelste maal, MICHEL!) gelogenstraff, en wij zijn genegen, de Berlijnsche correspondenten te raden, toekomstig spaarzamer daarmee te zijn (1). In stede van de jubelende vliering eener constitutie-afkondiging, had slechts het jaarlijksche kroonings- en orden-feest plaats.

En dan wordt er achteloos bijgevoegd, *de Preussische Staats-Zeitung* heeft 51 harer groote kolommen angevuld met de namen der gedecoreerden; in het geheel, zoo wij goed geteld hebben, 426 benoemingen.

Zoo wij goed geteld hebben...! MICHEL, MICHEL! vroeger werden dergelijke Allerdoelachtigst-Grootmugtig genadigt verlebde gunstbewijzen, met en zonder eikenloof, aandachtig geteld, her- en over-teld! en thans... waar moet het heen, indien men in Duitschland zelfs de aloude, landskindersijke vereering voor vorstelijke decoratiën gaat verliezen! thans zegt men, doot koeltjes weg, zoo wij goed hebben geteld!

Het Parijsche dagblad *La Presse* (van 3 februari) komt terug op de zaak van Laboan. Ter gelegenheid dat een ander blad de bezetting van dat eiland had beschouwd als eene krenking der aanspraken van Nederland, zegt *La Presse*:

»Wij schroomen niet te bevestigen, dat de bezetting van Laboan veel meer doet dan Hollands aanspraken krenken: zij schenkt één stellig recht, zij tast het traktaat van 17 maart 1824 in deszelfs innigste beduidenis aan. De schryver van het *Journal des Débats* verzekert, dat hij het traktaat las, en dan moet hij het niet hebben begrepen. Hadde hij het beter bestudeerd, zoo zou hij hebben bemerkt, dat genoemd traktaat met de uitdrukkelijke bedoeling werd aangeaan, om een einde te maken aan de verschillen, die ieder oogenblik ontstonden uit de nabuurschap, waarin de agenten der twee mogendheden zich bevonden. Ten einde die verschillen, die oneenigheden, die jalousien te doen ophouden, welke voortvloeiden uit de gemeenschappelijke bezetting, zoo op het Indische vaste land als in den archipel, en vooral om dezelve voor het vervolg te voorkomen, kwam men overeen, dat Engeland, behoudens twee uitzonderingen, in het traktaat vermeld, zich vergenoegen zou met het vestigen van etablissementen op het vaste land, en dat de Nederlanders geene andere etablissementen meer dan in den archipel zouden hebben. Om tot dit resultaat te komen, stonden de laatsgenoemden, bij artikel 8 van het traktaat, al het grondgebied af, hetwelk zij vroeger op het vaste land bezaten. Zich nu op de noordkust van Borneo te gaan vestigen, dat is bijbaer, voor iederen man, die ter goeder trouw oordeelt, te kort doen aan den geest zelve des traktaats van 1824.»

Ingezonden stukken.

Een paar vlugtige opmerkingen, ter aandacht van de heeren leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, aanbevolen.

Occasio praecipua.

In de jongst gehondene redevoering van onzen minister van financiën komt een *quasi-verwijf* voor; ndat ieder, die zulke slechts verhoort, den toestand onzer geldmiddelen kon nagaan; maar dat men geen juist oordeel te geven, de daartoe strekkende stukken in te zien.

Hoeveer nu het standpunt, waarop ik (steller dus wel te verstaan!) geplaatst ben, niet verheven genoeg is, om alles zóó helder en schoon schijnend te besien, als zulks door papa VAN HALL cum suis geschiedt, — begrijp ik toch, dat, hoe weinig ik dan ook uit dien bajort van cijfers, welke dezer dagen in de bijvoegsels der Staatscourant prijken, kan wijs worden, er toch iets door mij in dien chaos werd opgemerkt, wat wel eenige aandacht verdient.

Ik vind, namelijk, op het hoofdstuk: »Departement van oorlog" wel eenen post van f70,000 (zegge zeventig duizend gulden) voor OVERCOMPLEETE officieren; mitsgaders SURPLUS $\frac{1}{2}$; en nonactiviteits-trakteminten! — doch zoek, in dat geheele hoofdstuk, te vergeefs naar den post van UITGESPAARDE (dus OVERGROUWDE) TRAKTEMENTEN! en, echter, op datzelfde hoofdstuk van oorlog komt een onderdeel van het leger voor: »de geneeskundige dienst, namelijk" waarop men, sedert 1° april 1841 tot ultimo maart 1847, de somma van f64,107.98, of f10684.66 $\frac{1}{2}$ sjaars, — heeft uitgewonnen!!! en dat, door eenvoudig de hierna te vermelden plaatsen, een' zekeren tijd, (et le bon Dieu sait combien de temps encore!) overvuld te laten.

1 inspecteur-generaal van 1 april 1841 tot 31 december 1845	f26,125.00
1 inspecteur (kolonels-rang) van 1 januari 1846 tot 31 maart 1847	» 5,000.00
2 officieren van gezondheid (1ste en 3de klasse) bij het koloniaal werf-depôt van 1 januari 1844 tot 31 maart 1847	» 10,600.00 (1)
2 chirurgijn-majors van 1 januari 1844 tot 29 februari 1844	» 533.30
3 chirurgijn-majors van 1 maart 1844 tot 31 maart 1847	» 15,600.00
2 aide-majors van 1 januari 1845 tot 31 maart 1847	» 4,500.00
1 aide-majoor (door overlijden) van 1 december 1845 tot 31 maart 1847	» 1,333.03
1 aide-majoor (door overlijden) van 1 november 1846 tot 31 maart 1847	» 416.65

Totaal f64,107.98

Ik heb mij alleenlijk bepaald tot de boven aangegevene overvuld gelatene posten, dewijl alleen dese mij bekend zijn; gedurende datzelfde tijdvak bleven ook nog betrekkingen van apothekers en paarden-artsen overvuld; doch die posten, thans vervuld wordende, ben ik over het verledene daarvan maar heven gestapt. Ik heb te veel NEDERLANDSCHEN ZIN, dan dat ik niet soude inzien, dat wij steeds liefde-mantels in gereedheid moeten houden, voor gedane zaken (des faits accomplis).

Maar, om nu op dien post van overcomplete officieren terug te komen. Er is stellig geen wapen bij de hand, waarbij zich meerder overcomplete officieren bevinden, dan bij dat der kavalierie! en evenwel zien wij, op 's konings verjaardag (6 december 1846), 3 luitenant-kolonels tot den kolonels-rang bevorderd! Bij dat wapen bevinden zich, dertig, thans 6 kolonels, en 6 luitenant-kolonels; terwijl er, volgens de jongste formatie (die van 15 oktober 1843, n° 3) van ieder slechts 5 mogen zijn! Ergo! één kolonel ad f4500.00, en één luitenant-kolonel ad f3400.00 te veel!! Eene overcomplete post dus van f7900.00!!!

In datzelfde jaar, 1843, wordt, bij koninklijk besluit van 27 oktober, n° 15, de militaire geneeskundige dienst gereorganiseerd! . . . en . . . op welke wijze men ten aanzien van dat korps de koninklijke besluiten naleeft? daartoe strekke bovenstaande opgave ten treurigen bewijze.

Intusschen ook de militaire geneeskundigen beschouwen zich als burgers van den staat. En, hoezeer men tot nu toe onder hen, die de eer hebben van dat korps deel te maken, noch GRAVEN, noch KNIPPERS noch jonkheeren aantreft, zijn zij toch niet minder dienstijver bezield als dezen; en gaan zij, met overdroten lust, voort, hunne moeijelijke pligten te vervullen; — terwijl, daarenboven, bij dat korps, tot op dezen oogenblik, nog geen voorbeeld bestaat, dat men aan één huuer, WEGENS VOLSLA-GEN ONRECHTGEWISSENDHEID VOOR DE HEM AANVANTROUWDE BETREKING, eene SINECURE heeft behoeven op te dragen, welke hem f5100.00 sjaars bezorgt; en hem in de gelegenheid stelt, voor het verrigten van een paar commissiën (boodschappen), in het tijdsverloop van één jaar, een paar vreemde riddersorden deelachtig te worden.

Chacun sait où le diable se cache.

Gedachten over graanwet, in verband met maalregt en landbouw.

Veel is er sedert maanden gesproken en geschreven over graanwet; voor en tegen gerekwestreerd. De een wil behouden ten gunste van den landbouw, de ander opheffen in belang van den handelaar en het algemeen, en ieder tracht naar zijne wijze van zien te overtuigen.

Als ik mij afvraag wat is graanwet? is het eene bepaling der onderwerpelijke soorten, zoo wel in het belang van het algemeen als landbouw, zoo als in 1812? Dat zie ik er niet in! Welk voordeel trekt

(1) Deze post wordt door het departement van Koloniën betaald. (Zie koninklijk besluit van 29 oktober 1843, n° 62, waarbij de formatie van het koloniaal werf-depôt is vastgesteld.)

voortbrenger of verbruiker uit eene wets-bepaling, waardoor een derde, de staat of de schatkist, bevoordeeld wordt: en dat voordeel moet door het algemeen geboet worden, ten gunste van dien derde, zonder voordeel voor den landbouw.

Zoodra die graanwet zou werken ten gunste van den landbouw in opdrijven der prijzen, — werkt ze dan niet reeds mede in het belang van den buitenlander? Stijgt het een of ander artikel eengulden op het mud, — door die graanwet wint, in verhouding, de prijs van het buitenlandsche ook niet, en kan alzo — niettegenstaande de graanwet — gemakkelijk tegen onze landbouw-boeren, in aanmerking genomen de zware pachten of renten, s lands lasten, kostbaarder bearbeiding en minder vruchtbaren grond, dat alles in het belang van den buitenlander is: — en waartoe leidt nu die graanwet anders, dan om voor het algemeen den broodprijs, (zoo wel van binnen- als binnenlandsch-koorn) te verhoogen en zelfs bij overvloed drukkender te maken, zonder voordeel voor den landbouw.

Eenen staat als de onze, die, op lange aa, zelfs niet bij de gunstigste jaren, in eigen graan-behoeften kan voorzien, past geene graanwet tegen buitenlands koorn en helpt onzen landbouw niet; (voor eenen staat, die meer dan in eigen behoeften kan voorzien, zou het misschien verschoonbaar zijn, zoo het in verhouding tot voortbrenger en verbruiker kon geregeld worden) want het is niet zoo zeer eene graanwet, die de prijzen doet dalen of rijzen; maar de oorzaken zelve, overvloed of gebrek, geven den maatstaf van den prijs aan; en is het dan niet drukkend en uitputtend, altijd tot verhoogde prijzen brood te eten, zoo wel bij overvloed als bij gebrek?

Was het de graanwet, die van 1794 tot 1835 bij afwisseling de graanprijzen nu eens tot eene verbaazende hoogte opvoerde, dan tot eenen matigen, soms lagen prijs terugbragt; of waren het oorlog, misge- was, belemmerde toevvoer of verbod van uitvoer uit andere staten; en is het nog wel bewezen, of de meer gevestigde graanprijzen sedert 1835 veroorzaakt zijn door de over het algemeen minder gunstige oogsten en steeds minder gelukkige aardappelen- teelt of door de graanwet?

Maar is het ernst den landbouw te ondersteunen, — men ondersteune dien in het belang van het algemeen en den landbouw, door den accijs van het gemaal op te heffen. Dit zou nog eenigermate den prijs van het inlandsch koorn op een ongedwongen wijze stijven, en het buitenlandsche in tijd van nood dubbel voor het algemeen onlasten, maar ook vooral den landbouwendenden stand van dien drukkenden financiëlen last en het tijdsverzuim ontheffen. En zou men niet mogen stellen, dat het maalregt immer en nog ten nadeele of ten koste van den landbouw geba- is, (als ook den accijs op het geslagt); niet dat ik hiermede bedoel, dat, zoo het maalregt verviel, het koorn naar evenredigheid zou winnen, (hetgeen dan, naar den tegenwoordigen koers, den prijs der rogge een twintigste zou verhoogen) maar dit schijnt toch zeker, dat het maalregt altijd eenen schadelijken invloed op de prijzen oefent en zou blijven oefenen, en den broodprijs verhoogen.

Door de opheffing van graanwet en maalregt, zou zeker een groot te kort in de schrikwekkende behoefte der schatkist te weeg gebragt worden; — maar zou het niet mogelijk zijn, eene andere min hatelijke en min kostbare opbrengst ten behoeve van den staat, en ten voordeele van het algemeen, in plaats van graanwet en maalregt te stellen? Zou eene maats- brand-waarborg-maatschappij onuitvoerbaar zijn?

Telkens vindt men in de dagbladen uitnodigingen tot deelneming in de eene of andere brand-waarborg- maatschappij; onder anderen eene in de *Brusselsche Courant*, van 16 januari 1847, van de Brusselsche brand-waarborg-maatschappij, waarin het bedrag der verzekerde panden in de premie-maatschappij opgegeven werd op 160 miljoen (hier zullen zeker buitenlandsche panden onder behooren); reserve-kas 400,000 gulden, behalve de te ontvangende premie; en het maatschappelijk kapitaal (niet uitgetrokken) met eene reserve-kas van 179 miljoen; neem hierbij de overige in ons land aanwezige brand-waarborg- maatschappijen (1).

Was het der moeite niet waard, dat een zaak- kundige eens naging het bedrag der verzekerde pan- den in de overige gevestigde maatschappijen, met de jaarlijksche contributie, en hiernaast de opbrengst van graanwet en gemaal, — zou die con- tributie geene verbaazende som belopen? En wat dan, als ieder Nederlander gehouden werd in die staats-maatschappij deel te nemen; van de prach- tige tot de eenige waarde bezittende woning. Wel ingerigt en eerlijk toegestaan, zou zij eene buitengewone

(1) De lezing van die annonce bragt bij mij eene smartelijke vergelijking te weeg. Zij bestaat sedert 1819 (nog geen acht en twintig jaren), en kan nu reeds beschikken over zoo veel genoemde en ongenoemde schatten. Welk een onderscheid tusschen den voordeelligen staat dier kas en den treurigen staat onzer staatskas! en de vergelijking wordt nog treffender, als men opmerkt, dat de reserven alleen nu reeds boven het kapitaal der verzekerde panden staan.

Indien het nog eenige van die tijdvakken zoo bleef door- gaan, zou Nederland niet van lieverlede een geheel ver- brand-waarborgden staat opleveren met al de overige, den volke heit en gerustheid aanbrengende maatschappijen; daer- enboven nog ondersteund door graanwet, maalregt en ver- dere productieve inrigtingen, met het daarvoor noodige per- soneel.

som opleveren. Hierdoor werden de panden der in- gezetenen tegen brandschade verzekerd, en ieder be- taalde zijne jaarlijksche contributie (al was het ook meer dan aan bijzondere maatschappijen) aan den staat, hetgeen het algemeen van graanwet en maal- regt onlastte; terwijl men, aan private maatschap- pjen contribuërende, niet meer betaalt dan men schul- dig is, en maalregt en graanwet ten zijnen en zij- geneseen lasse houdt, en waarvoor niets gevoten wordt; dat men zijn koorn mag laten waten; dat telkens moet herhaald worden, en waaraan de min gegoede meer moet betalen in vergelijking dan de kapitalist.

Zoo dit ten uitvoer gebragt wierd, zou het niet en landbouw en algemeen ondersteunen, en meer evenredigheid en billijkheid op het punt van belas- ting te weeg brengen? waut geen middenstand of kapitalist kon zich over de onbelastbaarheid der min- vormogendes beklagen, ontbreekt van betaalbare pan- den.

Na de brand-waarborg-maatschappijen op hoe tam- ger hoe uitgebreider schaal begonnen te werken, — mag men het er nu niet voor houden, dat eene maats- chappij, ten behoeve van den staat, mogelijk is? Het is, bij koninklijk besluit van 29 december 1846, van de *Brusselsche Courant* (vol- gens de *Brusselsche Courant* van 20 januari 1847) onder den naam van *Hollandsche brand-waarborg- maatschappij*, die niet alleen tegen brandschade verzekert, maar ook tegen schade, door water, weer, wind, enz. veroorzaakt. Op die schaal zou de waar- borg voor den staat te groot worden; genoeg zoo zij tegen brandschade waarborgde, het overige ter be- hartiging aan het vennootschap overliet.

Z., 8 februari 1847.

Advertentiën.

ARNHEM den 13den Februarij 1847. — Heden beviel van eenen Welgeschapen Zoon, Voorwe C. J. J. VAN ORSOIJ VEEREN — met ECK.

Heden overleed, in den ochtend van lachtig jaren, Mevrouw de Weduwe J. M. S. S.A.S. Geboren M. ANDRIESEN.

ARNHEM, den 13den Februarij 1847.

De Notaris KOLFSCHOTEN, te Arnhem, zal, op Vrijdag den 19den Februarij 1847, des namid- dags om een uur, ten huize van den Kastlein IJSSELMAN, buiten de St. Eusebius- of Sabels- poort, te Arnhem, finaal verkoopen: **TALLES HONSTERE**, bestaande uit HUIS, benevens 60 Rooden, en 1000000 LAND, gelegen in Malburgen, bij Buissen, bewoond bij den eigenaar L. F. H. REIJMER; — bij inzet gebragt met de hoogen op f 960.

Eene partij van 10,000 a 15,000 Nederlandsche ponden BEST GEWONNEN HOOL. — Franco te bevragen bij R. NIJENNES, op Schoonzigt, bij den Huize Klarenbeck, onder Arnhem.

Onder dankzegging, voor het aanwijzen mijnen Echtgenoot en ook aan mij geachou- ken vertrouwen, informeer ik mijne Vrien- den en Begunstigers, dat de HANDEL in WIJNEN, gedrejen onder de firma MENTINK & KEES, met den 1sten Januarij 1847 heeft opgehouden te ha- staan en finaal ontbonden, terwijl de Heer G. D. L. KETS met de liquidatie der nog openstaande zaken is belast.

Arnhem, den 16den Februarij 1847.

Wed. G. MENTINK, Sob. F. B. W. E. J.

Men vraagt te koop.

Eenige SNEL-AZIJNMAKERS-KUIPEN. — Op- graaf van hoogen, breedten soort van hout en waar- te bezigtigen. franco onder Letteren, bij de Heer L. VAN BAKKELINGS, Dijkweg, onder Arnhem.

Marktprijzen.

Nijmegen, 15 februari 1847.

De samper van alle graan-artikelen, welke in Arnhem onbeduidend en de kwaliteit over het geheel is. Tarwe vond leveridige vraag; waartoe 1000000 sorten met graagte gekocht werden. Men heeft voor Hoogland- sche f 14 a f 14.25; Gewone Inlandsche f 12 a f 13 be- steed. — Rogge in een daen: f 10 a f 10.50; Gedroogde tot f 10.75, bij kleine uitlijting, verkocht. — Erst werd hoog gehouden: f 7 a f 7.50, waardoor er weinig is in om- gegaan. — Boekweit, ter plaatselijke consumtie, was 22 a f 8.60 gedaan. — Haver werd, opgehoofd over het geheel zeer geringe kwaliteit, op f 3.50 a f 4.50 gehouden, welke prij- zen benoedigen moesten inwilligen. — Klaverzaad, in goede kwaliteit, niet ter markt; bij soorten f 18 a f 19 gekocht.

Watershoogte te Arnhem.

Den 16 Febr. 1847. In 4 Palm 5 Duim; gew. 0.0, gew. 10.0.

Te Arnhem, bij C. A. PHILIPS, Boekdrukker.